

Sotavarustelun Voittokulku

Kirj. PAAVALI

NÄHDESSÄÄN korkealla taivaalla hurjaa vauhtia kiitäviä sotalentokoneita, pommittajia, kaasun levittäjiä ja muita, voivat ainakin jotkut — sanottakoon niitä mielikuvitusriikkaiksi, luokkatietoisiksi tai miksi hyvänsä — vakavasti ajatellen tehdä itsellensä kysymyksen: kuinka hirveän raa'aksi ja hävittäväksi seuraava suursota voikaan muodostua? Ja sotalentokoneet, kaikki yhteenlaskettunakin, muodostavat vain vähäisen osan nykyaikaisten militaristimaiden sotavoimista, vaikka kylläkin merkityksellisen ja hävitystarkoituksiin tehoisan.

Harvinaista ei ollenkaan ole kun joko kuulemme puheita tai luemme kirjoituksia, joissa selitetään kuinka taas siellä, jossakin kapitalistisessa maassa, on suoritettu "onnistuneet kokeilut" jollakin vasta keksityllä murhavälineellä. Niinhän harvinaisia eivät ole ne uutiset nykyaikana, joissa kerrotaan sen tai tämän maan suunnitelmista, päätöksistä ja varain myönnytyksestä sotavoimien lisäämiseksi. Asestautumisen rajoittamistarkoituksissa tehdyt kansainväliset sopimukset ja liitot ovat joko kuolleina kirjaimina kirjoissa tai kokonaan hylättyinä. Viimeinen suursota, jota käytiin "kansan vallan turvaamiseksi" ja joittenkin tulkinnan mukaan "sotien lopettamiseksi", todella näyttää jäävän historiaan ikäänkuin lähtökohdaksi entistä perusteellisemmalle ja kiihkoisemmalle varustautumiselle.

On mvönnettävä että tekniikan voittokulku viimeisten vuosikymmenien aikana on ollut "siunauksellista" tuotannollisellakin alalla, sillä alalla minkä tarkoituksena ymmärrämme olevan sivistyksen ja edistyksen eteenpäin viennin. Yhteiskunnallista tuotantoa palveleva koneisto on monipuolinen ja tehoisa suuremmissa tuotantomaissa. Mutta ne laboratoriot, suunnittelut, keksinnöt ja kokeilut, jotka pal-

velevat yksinomaan sotatarveteollisuuden omistajia, niiden pyyteitä ja voittoja sekä siinä ohella militaristisia tarkoituksia, niin ne ovat olleet sitäkin tuotteliaampia. Ne ovat keksineet ja valmistaneet jos vaikka minkälaisia murhavälineitä ja keinoja, kuoleman säteistä alkaen aina baskillipommeihin saakka. Ja yhä uusia ja entistä parempia, entistä hirvittävämpiä sotakoneita ne suunnittelevat, etevien teknikkojen ja keksijöiden avulla. Nykyisessä järjestelmässä, kapitalistisessa järjestelmässä, jossa "voimakkaammat syövät heikompia" niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin, ei olla millään muulla alalla niin perusteellisia ja uhrautuvaaisia kuin sotavarustelun. Sillä alalla ei jätetä "roskaakaan kääntämättä", jos siitä tai sen alta vain luullaan löytyvän murhaamistarkoitukseen kelpavaa myrkyä tai kaasua.

Sellaiset, jotka jaksavat tutkia tieteitä ja seuraavat teknillistä kehitystä, epäilemättä ovat ainakin osapuille selvillä teknologian suuresta merkityksestä sotavarustelun alalla. Jos Europan suursodassa hävitettiin ja teurastettiin ihmisiä suunnattomasti verrattuna menneiden aikain suurimpiinkin sotiin, niin kaikki se voi jäädä vain "poikasten leikiksi" verrattuna seuraavaan suursotaan, jos nimittäin se muodostuu kaikki johtavimmat militaristimaat käsittäväksi ja siihen ryhtyvät käyttävät kaikkia käytettävissä olevia keinoja ja aseita. Me puhumme suurtuotannosta, jotkut paljoustuotannosta, sen mukaisesti kuin aikamme tuotantokyvut edellyttävät. Seuraavan suursodan aikana ehkä opinme kokemusperäisesti puhumaan oikein suurteurastuksesta tai sanoisinmeko paljousteurastuksesta. Sellaista edellyttävät nykyaikaiset sotavoimat, keinot ja aseet. Sotarintama silloin voi ulottua jokaiseen kaupunkiin ja kylään ja sen alaisena saavat olla niin

äidit, lapset ja vanhukset kuin nekin, jotka kantavat varsinaisia sotapukuja ja aseita.

Tätä kirjoitettaessa parhaillaan ja ehkä kuumimmillaan käynnissä olevaa Espanjan sisällissotaa seuratessaan jotkut ovat voineet tulla sellaiseen johtopäätökseen että sotatekniikan alalla ei sittenkään ole tapahtunut mitään niin perusteellisesti mullistavaa kuin monet kirjoitukset ja selitykset ovat aivan tosiasiallisesti olettaneet. Espanjan sisällissodassa näytään turvaututtavan huomattavassa määrässä "käsikähmäiseen" taisteluun, aivan kuin vuosikymmeniä, ehkä vuosisatojakin aikaisemmin käydyissä sodissa. Mutta sellaisen johtopäätöksen tehneet ovat väärässä, sellaisessa johtopäätöksessä, josta luopumalla ei menetetä mitään vaan päinvastoin voidaan päästä paremmin oikean ymmärryksen tielle.

Espanjan sisällissodassa ei ole ainkaan vielä käytetty, sanoisimmeko ei ole voitu käyttää, juuri sanottavassa määrässä tehoisimpia ja nykyaikaisempia taisteluvälineitä. Espanja on teollisesti takaperoinen maa ja sellaiset teollisesti korkealla tasolla olevat maat — samoin militaristisesti — kuin Saksa, Italia, Englanti ja toiset ovat sentään perin niukasti asestaneet Espanjassa taistelussa olevia voimia. Sellaiseen pidättäytymiseen niitä nähtävästi on kannustanut joko varmuus tai vaistomainen aavistus siitä maailmansodan vaarasta mikä piilee Espanjan sisällissodan liekeissä. Lyhvesti sanottuna Espanjassa taistelussa olevat joukot eivät ole niin hyvin aseistettuja kuin maailman suurvallat voivat aseistaa sotajoukkoja.

Nykyaikaisten militaristimaitten sotajoukot, laivastot, lentokoneosastot ja niin edelleen, ovat kiinteästi ja välttämättömästi riippuvaisia yhteiskunnallisesta tuotantokyvystä. Ei voi olla suurta ja taistelutehoista sota-armeijaa ellei ole suurta ja tuotantokykyistä teollisuutta sen apuna. Minkä hyvänsä valtakunnan sota-voimat voidaan pätevästi mitata sillä kuinka korkealla tasolla ja toisista maista riippumaton se on teollisesti. Se että

esimerkiksi Yhdysvaltoja pidetään militaristisesti voimakkaana maana ei kuitenkaan johdu yksinomaan, tuskinpa edes erikoisemmin, siitä olettamuksesta että tällä maalla on mahdollisuus värvätä suuri armeija, vaan todennäköisesti siitä että kaikkialla tiedetään täällä olevan tehoisan tuotantokoneiston ja lisäksi runsaasti niin raaka-aineita kuin käytettävänä olevia varojakin.

Jotkut laskevat, tosin jotenkin omalla tavallaan ja hieman vaikeasti ymmärrettynä, että sellainen maa, jolla on runsaasti luonnollisia ja tuotannollisia käyttövoimia, voi varustaa ja pitää taistelukuntoisena suuren armeijan. Nämä perustelevat laskelmansa sille loogilliselle johtopäätelmälle mikä selittää, että "energia on räjähdysten velipuoli".

Nykyaikaiset suurtehtaat, jättiläismäisine ja monipuolisine koneineen, ovat "jumalallisia palvelijoita" kun niitä käytetään ihmiskuntaa hyödyttäviin tarkoituksiin, niiden kulutustarpeiden, käyttöesineiden ja mukavuusvälineiden tuottamiseen, joita tarvitaan jokapäiväisessä elämässä. Mutta samalla ne voivat olla "pirun jälkeläisiä", hirvittävien hävityskojeitten valmistajia kun ne muutetaan tuottamaan sotatarpeita. Mitättömältä, puolittain "maatuneelta" näyttävä sähkövoiman transmunttori jossakin kulkutien lähettyvillä tuskin herättää huomiota ohikulkijoissa. Mutta se kuitenkin on sellainen "ihmeellisyys" että se voi helposti välittää niin paljon sähköenergiaa kuin tarvitaan korkeimman ja "ikuisesti" kestäväksi rakennetun pilvenpiirtäjän tuhoamisessa, jos se vaan muutetaan hävityksen palvelukseen.

Väitetään että Europan suursodan aikana maailman tuotanto tehoistui ainakin sen verran kuin sadan vuoden kuluessa sitä ennen. Suunnaton, vuosikausia jatkunut hävitys välttämättömästi tarkoitti suurta kvsyntää niille tuotteille mitä tarvittiin hävityksessä. Hävittäminen muutenkin on paljon helpompaa kuin tuottaminen eli uuden rakentaminen. Yhdysvallat kun oli sekaantumatta varsinaisiin rintamataisteluihin suurimman osan siitä

ajasta minkä sota kesti, niin se pääsi otolliseen asemaan tuottajana ja myyjänä. Kysyntää tuotteille oli melkein rajattomasti ja tuotantoa tehoistettiin kaikilla mahdollisilla keinoilla. Tuotannossa tarvittavat käyttövoimat täällä moninkertaisuivat suhteellisesti lyhyen ajan kuluessa.

Yhdysvaltain yhdyttyä sotaan täällä saatiin kärsiä puutetta melkein kaikista käyttötarpeista: ne tarvittiin sotajoukoille, jotka vietiin "uhattua kansanvaltaa turvaamaan." Tehtaat eivät voineet valmistaa riittävästi vaikka ne kävivät yöt ja päivät. Mutta niin ei ole enää. Ne vuodet, mitkä ovat kuluneet suursodasta, eivät ole "menneet hukkaan", ne eivät ole menneet hukkaan tuotantovoimien kehittämisessä, eikä myöskään varustautumisessa seuraavaa suursotaa varten. Vuonna 1920, siis suursodan päättymisen jälkeen, tämän maan käyttövoimat vastasivat 200 miljoonaa hevosvoimaa. Kymmenen vuoden kuluessa sen jälkeen niitä kehitettiin ja lisättiin niin paljon että vuonna 1930 ne vastasivat enempiä kuin miljoonaa hevosvoimaa. Voimalaitoksia kohosi kyseessä olevalla ajalla kuin sieninä sateen jälkeen. Aivan viime vuosina niitä on rakennettu huomattavasti oikein hallituksen kustannuksilla. Ei ole mitenkään harhaanjohtava lausunto jos selitämme että niillä padoilla ja voimalaitoksilla, joita hallitus on rakennuttanut viime vuosina, ei ole yksinomaisena tarkoituksena ihmiskunnan hyödyllinen palvelus, vaan on niiden rakentamisessa pidetty silmällä niitä tarpeita, jotka käyviit välttämättömiksi sen jälkeen kun joudutaan sotaan. "Sota on työtä, työ kuluttaa energiaa ja energia aina lasketaan käyttövoimaksi." Käyttövoimaa kun on runsaasti, voidaan se helposti muuttaa tuottavaksi työksi, olletikin nykyaikana, jolloin konetekniikan alalla ollaan melkein automaattien aikakaudessa.

Kun ollaan "voimakäsitteisiä" tarkoittaa se tuotantokykyisyyttä ja se taas puolestaan tarkoittaa taistelukuntoisuutta militaristien kannalta katsottuna. Se että esimerkiksi yhdessä ainoassa tehtaassa kyetään tuottamaan kaksi ja puoli miljoonaa

peltikannua päivittäin, tarkoittaa samalla sitä että "tarpeen sattuessa" samassa tehtaassa voidaan valmistaa yhtä montaa tykin kuulaa tai käsikranaattia. Ja kaikki tämä hyvin vähillä muutoksilla. Kannut, jotka tänä päivänä täytetään joko tomaatilla, kalalla tai hedelmillä, voidaan vaikka huomenna täyttää nitroglyseriinillä jos niin katsotaan tarpeelliseksi; tarkoitamme että aivan samanlaisia kannuja voidaan käyttää molempiin tarkoituksiin. Tiedetään nimittäin että sotatarpeiden valmistusalalla, niissä piireissä, joissa suunnitellaan ja keksitään, on toimitettu "menestyksellisiä kokeita" pommeilla, jotka näyttävät samanlaisilta kuin pienet hedelmäkannut. Sotatarvetehtailijat ja militaristit laskevat että sodan sytyessä kannutehtaat voidaan ilman minikäänlaisia erikoistoimenpiteitä muuttaa pommitehtaiksi kun pommit valmistetaan päältäkäsin samanlaisia kuin hedelmäkannut tai mitkä hyvänsä ruokatarpeiden säilyttämiseksi alunperin keksityt pienet peltiastiat.

Kenkiä tai kuulia, leipää tai pommeja! Koneiden alunperäisenä tarkoituksena selitetään olevan se että ne auttavat ihmiskunnan jäseniä jokapäiväisen toimeentulon hankinnassa. Hävittämistarkoituksiin käytettyinä ne voivat hävittää itsensä ja mukana suunnattomat määrät ihmisiä. Koneet ovat olemassa ja luonnossa on runsaasti raaka-aineita. Kaikki ne ovat onneksi ja menestykseksi ihmiskunnan jäsenille, sillä edellytyksellä että niitä käytetään oikein ja todella hyödyllisiin tarkoituksiin. Mutta niin kauan kuin koneet ja raaka-aineet kuuluvat yksityisille, yksityisomistusoikeuden perusteella kapitalisteille, voidaan niitä helposti käyttää tarkoituksiin, jotka ovat vahingollisia, oikeastaan kirouksellisia suurelle kansan enemmistölle.

Ihmiset ovat aina olleet ja edelleenkin ovat — ainakin jonkun aikaa — heikompia "hampaita" tuotantokoneistossa. Niin kauan kuin työläiset — ja ne muodostavat ehdottoman enemmistön ihmiskunnan jäsenistä — ovat niin tiedottomia että isänmaallisuuden nimessä tarttuvat asci-

hin ja antautuvat taisteluihin joille ei ole mitään muuta syytä ja tarkoitusta kuin se että jotkut kapitalistit himoitsevat suuria liikevoittoja, niin kauan on olemassa vaara sille että käyttövoimia ja koneita käytetään hävittämistarkoituksiin.

Sotavarustelu sinänsä on suurta tuhlausta. Jos kaikki se työvoima ja ne varat, mitä vuosittain kulutetaan sotavälineiden rakentamisessa ja ylläpitämisessä, käytettäisiin todella hyödyllisiin yhteiskunnallisiin tarkoituksiin, sanokaamme vaikka rämeikköjen ja soiden raivaamiseen viljelykselle tai yleisten kulkuteiden rakentamiseen, niin olisi siitä kaikesta

aavistamattoman suuret hyödyt. Mutta sehän olisikin ihmiskunnan hyvinvoinnin edesauttamista, koko ihmiskunnan, eikä vain muutamien harvojen. Ja se käy mahdolliseksi vasta sitten kun poistetaan ne yhteiskunnalliset ja taloudelliset syyt jotka välttämättömästi johtavat varustautumiseen ja sotiin. Edelleen ne syyt pysyvät poistamattomina niin kauan kuin työläiset ovat hajanaisia, kapitalistien militaristien ja niiden palvelijoiden johdettavia lampaita, vailla kaikkea sitä mitä järjestyneisyydellä ja luokkatietoisuudella ymmärretään.

Veteraanisairaalassa

Kirj. K. KIIKKA

*Tänne tuotiin sodan aikaan
Joukottaisin jättehii,
Mitä henkiin vielä saikaan;
Harvat heist' on ihmisiä.*

*Harvoilla on järki päässä,
Sadoilla on mätähaavat.
Kuinka paljon elämässä
Kärsii, he raukat saavat?*

*Toisilla on silmät tukos,
Jalat, kädet, sormet poissa,
Kumiputki kurkun lukos,
Kannattimet kainaloissa.*

*Jotkut viruu vuotehilla,
Niinkuin teuraat sidottuina;
Niinkuin kuolaat hevosilla
Kääreet suihin tukittuina.*

*Sinä ruostuu ruumisrukat,
Sortuneet, nuo sodanheelmät;
Nuorukaiset, harmaat tukat,
Kasvot ryppyiset ja keelmat.*

*Toiset hourii haavoissansa,
Tuskat syövät sydänalaa.
Jotkut taas on raivoissansa,
Villit silmät tulta palaa!*

*Mutta myös on mykkäin joukko,
Joilt' on kuulo turmeltunut.
Heit' on täynnä muuan loukko
Selät kyyryyn koukertunut.*

*Mutta kaikkein kauheimpia
Ovat kaasuhullut, kurjat;
Yöt ja päivät hourivia,
Tuskaa to'istaa silmät hurjat.*

*Nää on sodan jäännöksiä,
Momen isän, äidin lasta,
Jotk' kerran oli ihmisiä
Maamme miesten parahasta.*

*Kapitaalin kalmansurman
Arvet heis' on painettuna;
Sodan, teurastuksen, turman
Jäljen jätteet tallattuna.*

* * *

*Mutt' uutta sotaa jälleen luodaan,
Entistään kahta kauheampaa.
Se, koska alkaa, verta juodaan.
Taas miljoonittain tulee rampaa!*